

Luonnonvaraisten eläinten auttaminen on mahdollista

Eläinetiikassa keskityttiin pitkään vain kesytettyjen eläinten kohteluun, korostaen luonnonvaraisten eläinten kohdalla lähinnä niiden jättämistä rauhaan. Viime vuosina on kuitenkin noussut esiin uusia näkökulmia, jotka nostavat esiin kärsimyksen määrän luonnossa ja kannustavat luonnonvaraisten eläinten auttamiseen.

Velvollisuus auttaa

Kesytettyjen eläinten kohteluun keskittyminen on helppo ymmärtää, sillä ihminen aiheuttaa näille suunnattomasti kärsimystä eläinteollisuuden eri muodoissa. Koska olemme näille eläimille aiheutuneesta kärsimyksestä suoraan vastuussa, tekee se toiminnasta itsessään tuomittavaa. Aiheutamme kuitenkin monenlaista vahinkoa myös luonnonvaraisille eläimille esimerkiksi ilmastonmuutoksen ja elinalueiden tuhoamisen muodossa. Ajatus siitä, että luonnonvaraiset eläimet tulisi pääsääntöisesti jättää oman onnensa nojaan, kun niiden kärsimys ei ole suoraan ihmislähtöistä on ongelmallinen myös siitä syystä, ettemme suinkaan ajattele samoin ihmisten kohdalla. Kärsivää ihmistä tulee auttaa, oli hänen ahdinkonsa sitten seurausta toisen ihmisen toiminnasta tai luonnon aiheuttamaa. Filosofi Catia Faria korostaakin, että olennon intressi olla kärsimättä on sama, oli kärsimyksen aiheuttajana toinen ihminen tai puun kaatuminen.

Luonnossa on paljon kärsimystä

Meillä on taipumus vähätellä sekä luonnossa esiintyvän kärsimyksen määrää ja vakavuutta että mahdollisuuksiamme vaikuttaa siihen. Kärsimystä aiheutuu luonnossa monesta syystä: ravinnon puutteen, onnettomuuksien, luonnonkatastrofien, loisten, sairauksien, ilmastonmuutoksen myötä alati pahenevien sään ääri-ilmiöiden, sekä luonnollisten prosessien kuten saalistuksen ja lisääntymisstrategioiden seurauksena. Jotkut kärsimyksen muodot ovat äärimmäisempiä kuin toiset, ja joihinkin näistä ihmisen on mahdollista puuttua. Joihinkin puuttuminen tuskin on edes toivottavaa; sellaiseen luonnon prosessien seurauksena syntyvään kärsimykseen, kuten saalistukseen puuttuminen johtaisi todennäköisimmin suurempaan haittaan kuin hyötyyn. Ekosysteemien toiminta on riippuvaista luonnon kiertokulusta, ja toimivista ekosysteemeistä riippuu myös oma olemassaolomme.

Luonnonvaraisten eläinten kärsimyksen vähentäminen ei voikaan tapahtua millä hinnalla tahansa, vaan on pidettävä mielessä kokonaiskuva. Kärsimystä ei kuitenkaan voida suorilta käsin sivuuttaa. Kuten filosofi Oscar Horta toteaa, ei ole uskottavaa ajatella, että mikä tahansa määrä eläinten kokemaa kärsimystä voitaisiin sivuuttaa vetoamalla esimerkiksi ekosysteemien arvoon.

Voidaankin kenties ajatella, että jonkinlainen kärsimys luonnossa on välttämätöntä, toisenlainen ei. Kun kärsimys on tarpeetonta, kuten monissa ihmisen suoraan tai epäsuorasti aiheuttamissa tapauksissa, ja kun tähän kärsimykseen on mahdollista puuttua ilman suurempaa vahinkoa, siihen myös tulisi.

Auttaminen on mahdollista

Monenlaiseen kärsimykseen luonnossa on mahdollista puuttua ilman katastrofaalisia seurauksia esimerkiksi ekosysteemeille. Jo eläinsuojelulainsäädäntömmekin velvoittaa auttamaan loukkaantunutta luonnonvaraista eläintä. Valitettavasti niin julkisessa keskustelussa kuin käytännössäkin loukkaantunut tai sairas luonnonvarainen eläin saa kuitenkin yleensä automaattisen kuolemantuomion, vaikka vaiva olisi

suhteellisen helppohoitoinenkin. Monia keinoja yksittäisten loukkaantuneiden eläinten auttamisesta laajempien eläinjoukkojen rokottamiseen ja ruokintaan, sekä moottoriteitä halkoviin siltoihin on jo käytössä.

Miksi emme auttaisi?

Onkin syytä kysyä, miksi rajaisimme auttamisen vain kesytettyihin eläimiin, jos kykenemme tarjoamaan helpotusta myös luonnonvaraisten eläinten elämään. Luonnoneläinten auttamista on vastustettu vetoamalla sen vaativuuteen; emme mitenkään voi poistaa kaikkea kärsimystä. Argumentilla kuitenkin aliarvioidaan kuinka paha kärsimys oikeastaan voikaan olla. On vaikea kuvitella tilannetta, jossa suuri osa ihmisväestöstä kärsisi tavalla, joka on luonnoneläimille arkipäivää, ilman että näiden ihmisten auttamisesta edes keskusteltaisiin. Kärsimyksen edessä ei tule heittää hanskoja tiskiinkin, vaan etsiä parhaita keinoja sen vähentämiseksi. Onkin ihmisen vastuulla aktiivisesti tutkia ja selvittää uusia kestäviä tapoja luonnonvaraisten eläinten auttamiseksi.

Lähteitä

Aaltola, Elisa (2010). "Animal Ethics and the Argument from Absurdity". *Environmental Values* 19:1, 79-98.

Faria, Catia (2015). "Disentangling Obligations of Assistance. A Reply to Clare Palmer's 'Against the View That We Are Usually Required to Assist Wild Animals'". *Relations* 3:2, 211-218.

Horta, Oscar (2010). "Debunking the idyllic view of natural processes: population dynamics and suffering in the wild". *Télos* 17, 73 – 88.

Horta, Oscar (2015). "The Problem of Evil in Nature: Evolutionary Bases of the Prevalence of Disvalue". *Relations* 3:2, 17 – 32.

Mayerfeld, Jamie (1999). *Suffering and Moral Responsibility*. Oxford: Oxford University Press.